

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119259034
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6119259034.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, XXX XX A., o zaplatenie 3.906,44 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 8Csp/92/2019 -174, zo dňa 11.09.2020, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvej inštancie a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. nepriznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka; § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d), § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch; § 39, § 53 ods. 9, § 524 ods. 1, 2, § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“); § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Skonštatoval, že dňa 23.06.2015 uzavrela žalovaná s právnym predchodcom žalobcu zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 5.000,- Eur. Podľa bodu 2 zmluvy mala žalovaná splatiť úver v 108 mesačných splátkach po 109,- Eur (mesačná anuitná splátka 104,- Eur a náklady spojené s poistením vo výške 5,- Eur) vždy k 25. dňu v mesiaci počnúc dňom 25.07.2015 a končiac dňom 25.06.2024. Celková výška nákladov (t.j. celková čiastka úveru podľa zmluvy) bola v zmluve uvedená vo výške 10.998,52 Eur, ročná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 20,90 % ročne, odplata vo výške 22,10 %, najvyššia prípustná výška odplaty 23,06 %, ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola uvedená vo výške 23,10 % ročne a priemerná RPMN vo výške 11,53 % ročne. Podľa zmluvy si žalovaná zvolila základný súbor poistenia. Žalovaná podľa Aktuálneho stavu úveru uhradila od 25.07.2015 do 16.02.2016 celkovo 5 splátok po 109,- Eur (čiastočne aj s malým omeškaním) a ďalej sumy 0,52 Eur, 14,48 Eur, 104,- Eur, 15,- Eur, 104,- Eur a 0,56 Eur, t.j. celkom 783,56 Eur, z ktorých suma 55,56 Eur bola započítaná na poplatky, suma 650,06 Eur na úroky a suma 77,94 Eur na istinu. Vzhľadom na omeškanie žalovanej právny predchodca žalobcu vyhotovil dňa 30.05.2016 výzvu na splatenie dlžnej časti úveru, ktorá bola odoslaná na adresu žalovanej dňa 30.05.2016. Touto výzvou právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej, že podstatne porušila úverovú zmluvu, vyzval ju na úhradu dovtedy dlžných splátok úveru a upozornil ju na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Žalovaná aj napriek výzve neuhradila žiadnu splátku, preto výzvou zo dňa 23.06.2016 oznámil právny predchodca žalobcu žalovanej, že ku dňu 23.06.2016 sa jej úverová pohľadávka stáva predčasne splatnou. Žalovaná bola zároveň vyzvaná na jej úhradu do 10 dní od jej doručenia. Žalovaná si výzvu

prevzala dňa 27.06.2016. Následne od 22.08.2016 do 21.02.2019 uhradila žalovaná 31 splátok po 10,- Eur, a to každý mesiac jednu splátku. Dňa 06.05.2019 bola uzavretá medzi pôvodným a súčasným žalobcom zmluva o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bola aj pohľadávka uplatnená v tomto konaní.

4. Súd prvej inštancie preskúmal okolností uzavretia úverovej zmluvy, jej náležitostí a povahy zmluvných strán. Zistil, že právny predchodca žalobcu vystupoval pri uzatvorení zmluvy v rámci svojej podnikateľskej činnosti, kým žalovaná vystupovala ako fyzická osoba uspokojujúca svoje potreby, teda ako spotrebiteľ). Dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa v tom čase platného zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Uvedené skutočnosti ani nikto nenamietal a tieto boli nesporné.

5. Vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu je v danom prípade dôležité prihliadať na to, či boli splnené podmienky na postúpenie práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravené v cit. § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. Tento zákon upravuje podmienky poskytovania určitého druhu úverov (konkrétne spotrebiteľských úverov). Jednou z podmienok v tomto ustanovení na postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru je, že postupovaná pohľadávka je splatná v celom rozsahu, teda že je buď po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. nastala splatnosť už aj poslednej splátky alebo ide o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, t.j. pri ktorej bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé, že konečná splatnosť úveru mala nastať až poslednou splátkou splatnou dňa 25.06.2024, teda splatnou v celom rozsahu mohla byť v čase postúpenia pohľadávky iba z dôvodu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľskej zmluvy sú upravené v cit. § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a možnosť požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinností dlžníka. Ustanovenie § 565 OZ zase stanovuje, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. V danom prípade teda prichádza do úvahy iba možnosť, že si zmluvné strany dohodli možnosť veriteľa žiadať celý dlh predčasne naraz. Takúto dohodu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou súd prvej inštancie nemal preukázanú. Zo zmluvy o úvere takáto dohoda nevyplýva. V čl. 4.6 zmluvy o úvere je síce uvedené, akými listinami sa riadia vzťahy neupravené zmluvou, avšak z tohto, ani z iného ustanovenia zmluvy nevyplýva, že by tieto listiny boli odovzdané žalovanej a že by na znak súhlasu boli podpísané. Nielen z úradnej činnosti súdu prvej inštancie bolo známe, že vyhlásenie o oboznámení sa s VOP, OP a ďalšími listinami slúži predovšetkým záujmom veriteľa, pretože oboznámenie sa s niekoľko desiatok stranovými VOP či OP pri podpise zmluvy je prakticky nereálne. Uviedol, že ak malo ísť o dohodu dvoch zmluvných strán (v danom prípade o možnosti veriteľa žiadať predčasnú splatnosť úveru), ktorá vyžaduje súhlasný prejav oboch strán, bolo potrebné vyžadovať, aby takáto dohoda bola podpísaná spotrebiteľom na znak súhlasu. Ak takáto dohoda mala byť obsiahnutá v inej listine (v danom prípade podľa tvrdenia žalobcu v OP), bolo potom potrebné vyžadovať, aby aj takáto iná listina bola na znak súhlasu podpísaná.

6. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohoda medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou o možnosti žiadať predčasné splatenie úveru nebola platne uzavretá. Za tohto stavu aj vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru súd prvej inštancie nepovažoval za platné, keďže bolo vykonané v rozpore so zákonom (konkrétne s § 565 OZ). Na uvedenom závere nemenila ani skutočnosť, že právny predchodca žalobca splnil podmienky na predčasné zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 OZ, keďže na ich splnenie možno prihliadať len v spojení s dohodou podľa § 565 OZ. Ak úver nebol platne zosplatnený, v čase postúpenia pohľadávky nebola ešte celá pohľadávka splatná, preto postúpenie pohľadávky bolo vykonané v rozpore s cit. § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z., ktorý výslovne zakazuje postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, ak nie sú splnené podmienky upravené v tomto ustanovení. Po zohľadnení vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby.

7. Keďže v konaní nebolo preukázané, že žalobca platne nadobudol pohľadávku uplatnenú v tomto konaní od jeho právneho predchodcu, súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

8. Výrok o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie odôvodnil v súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaná ako strana, ktorá mala vo veci plný úspech, by mala nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100%. Žalovaná si však žiadne trovy neuplatnila a ani zo spisu nevyplýva, že by jej nejaké trovy vznikli, preto súd prvej inštancie žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal.

9. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote, v celom rozsahu, odvolanie žalobca. Svoje odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Žalobca poukázal na ust. Čl. 16 ods. 1 CSP, § 52 ods. 2 OZ, § 524 ods. 1 OZ, § 565 OZ, § 273 ods. 1 OZ a § 506 OZ. Žalobca poukázal na skutočnosť, že Obchodné podmienky (ďalej len „OP“) boli neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že žalovaná mala pri podpise Zmluvy možnosť sa s ich obsahom oboznámiť a v prípade, že z ich ustanoveniami nesúhlasila, Zmluvu vôbec nepodpísať. Žalobca sa nestotožnil s tvrdením, že uvedený právny vzťah treba posudzovať podľa ust. § 52 ods. 2 OZ a preto nemožno časť obsahu Zmluvy určiť odkazom na OP, nakoľko tento inštitút je upravený výlučne v ustanoveniach obchodného práva. Ustanovenie § 52 ods. 2 OZ stanovuje povinnosť v prípade konfliktu právnych predpisov prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, avšak v žiadnom prípade nesubsumuje úpravu spotrebiteľských zmlúv výlučne pod Občiansky zákonník. Nakoľko možnosť úpravy časti obsahu zmluvy je upravená v Obchodnom zákonníku, použijú sa ustanovenia Obchodného zákonníka. Podotkol, že žiadna norma spotrebiteľského práva Slovenskej republiky alebo Európskej únie nevyžaduje, aby spotrebiteľská zmluva bola vyhotovená ako jediný dokument, resp. aby každá časť takého dokumentu bola osobitne podpísaná. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit C-42/15. Na základe uvedeného žalobca zastával názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko v konaní bolo nielen predloženými listinnými dôkazmi, ale aj vykonanými skutkovými tvrdeniami preukázané, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky, napriek písomnej výzve postupcu, v omeškaní. Právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čím mu zároveň vznikol voči žalovanej nárok domáhať sa poskytnutých finančných prostriedkov. Na základe citovaných zákonných ustanovení ako aj zmluvných dojednaní sa žalobca nestotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku. V predmetnom konaní bolo nesporne preukázané, že žalobca (resp. postupca) a žalovaná sa dohodli na možnosti zosplatnenia tak, ako to predpokladá ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Predmetná dohoda je v zmysle Zmluvy platná a účinná, nakoľko žalovaná svojím podpisom potvrdila, že si Zmluvu prečítala, jej obsahu porozumela a preukázateľne s citovaným znením OP súhlasila. Poukázal na skutočnosť, že skutkové tvrdenia neboli protistranou popreté v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP, bolo ich podľa názoru žalobcu potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, na základe čoho bolo v konaní potrebné uzavrieť, že je nesporným skutkovým tvrdením, že žalobca a žalovaná si predmetný postup dohodli a žalovaná s predmetným postupom súhlasila. Postup podľa § 295 CSP sa žiadnym spôsobom nemôže vzťahovať na prejednávanú vec, nakoľko v zmysle odbornej literatúry ako aj rozsiahlej judikatúry Súdneho dvora Európskej Únie toto ustanovenie oprávňuje súdy na skúmanie nekalých obchodných praktík dodávateľov ex offio, teda aj v prípade, že to spotrebiteľka vzhľadom na svoje postavenie v spore nenavrhol. Práve naopak, povinnosť skutkových tvrdení (vrátane popretia skutkových tvrdení) spotrebiteľa nemožno takýmto spôsobom nahrádzať ingerenciou štátnej moci, nakoľko takýto výklad by viedol k absurdnej situácii, kedy by spotrebiteľka v postavení žalobcu ani nemusela v žalobe uvádzať, čoho sa domáha a v postavení žalovanej sa ani nemusí zúčastňovať na konaní, nakoľko všetky formy procesnej obrany by v jeho mene vykonával súd alebo iný orgán ex offio. Uvedený postup je v príkrom rozpore s požiadavkou na nezávislý a nestranný súd, nakoľko žalobca ako procesná strana de facto nesúperi so žalovanou ako s protistranou, ale so samotným súdom. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ust. § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp. v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

11. Odvolací súd už raz vo veci rozhodol, a to rozsudkom č.k. XXXXXX/X/XXXX – XXX zo dňa 16.12.2021, a to tak že potvrdil rozsudok a vyslovil, že stranám sporu nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania. Konštatoval, že v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na

tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal a vo vzťahu k odvolacím námietkam poukázal na ust. § 387 ods. 2 CSP.

12. K odvolacej námietke, že skutkové tvrdenia žalobkyne neboli protistranou popreté a v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP ich bolo potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia, ktoré nie je potrebné preukázať ďalšími listinnými, prípadne inými dôkazmi, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v prvom rade správne pristúpil k vyhodnocovaniu toho, či aktívna hmotnoprávna legitimácia svedčí samotnej žalobkyni. Bez akýchkoľvek pochybností a právnych polemík je zrejmé, že aktívna vecná legitimácia patrí medzi základné procesné podmienky. Posudzovanie aktívnej vecnej legitimácie nesúvisí s ust. § 151 ods. 1 CSP ohľadne skutkových tvrdení strany, ktoré má protistrana výslovne poprieť, resp. súd považovať za sporné, či nesporné. V danej veci bolo potrebné zohľadniť jednu zo základných zásad Civilného sporového konania, a to materiálny korektív prejednávacej zásady. V rámci materiálnych korektívov prejednávacej zásady, jedným z podstatných je aj ust. § 185 ods. 2 a 3 CSP. V zmysle ust. § 185 ods. 3 tento jednoznačne stanovuje, že súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky.

13. K druhej odvolacej námietke žalobkyne, že obchodné podmienky sú v európskom právnom prostredí, vrátane Slovenskej republiky, štandardnou a všeobecne akceptovateľnou súčasťou zmlúv a dojednanie časti obsahu zmluvy v obchodných podmienkach nevyklučuje ani vnútroštátne či únijské právne predpisy, týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, odvolací súd uviedol, že je zrejmé, že v danom prípade boli zmluvné podmienky dodávateľom vopred pripravené a nebolo možné zo strany spotrebiteľa meniť ich obsah. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy. Pokiaľ ide o samotné všeobecné obchodné podmienky a ich jednotlivé dojednania, odvolací súd je toho názoru, že zakotvenie tak podstatnej zmluvnej podmienky, akým je zosplatnenie pohľadávky a zároveň existencia finančných nárokov dodávateľa do textu všeobecných obchodných podmienok, o aký prípad ide v prejednávanej veci, je nekalou obchodnou praktikou už len z dôvodu, že tieto podmienky obsahujú rozsiahly text, pričom spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy reálne nemá ani najmenšiu možnosť sa s takýmito podmienkami oboznámiť a uviesť si ich dôsledky. Preto takémuto konaniu dodávateľa nemožno priznať právnu ochranu, nakoľko takýmto konaním si môže dodávateľ vymôcť aj podmienky, ktoré výrazne zhoršujú postavenie spotrebiteľa oproti dodávateľovi. Preto vychádzajúc z vyššie uvedeného, dohoda medzi právnym predchodcom žalobkyne a žalovanou o možnosti predčasného splatenia úveru nebola platne uzavretá. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že právny predchodca žalobkyne splnil podmienky na predčasné zosplatnenie úveru podľa § 53 ods. 9 OZ, keďže na ich splnenie možno prihliadať len v spojení s dohodou podľa ust. § 565 OZ. Zároveň, keďže úver nebol platne zosplatnený, k postúpeniu pohľadávky došlo v čase, keď celá pohľadávka splatná ešte nebola, a preto postúpenie pohľadávky bolo vykonané v rozpore s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Odvolací súd ešte poznamenáva, že samotné všeobecné obchodné podmienky aj v tomto prípade predstavujú rozsiahly text, ktorý je pre bežného spotrebiteľa na porozumenie náročný. Ide o text pripravený dodávateľom, a to bez možnosti zmeniť jeho obsah. Z uvedeného dôvodu existuje nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ si nebude v čase uzatvorenia zmluvy vedomý svojich zmluvných povinností a zaviazá sa k splneniu povinností pri znalosti, ktorej by k uzavretiu zmluvy nepristúpil. Ďalej nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že všeobecné obchodné podmienky spotrebiteľ nepodpisuje, nemožno tak preto dospieť k záveru, že o prejavení súhlasu žalovanej s ich obsahom došlo. Aj v danom prípade obchodné zmluvné podmienky tvoriace prílohu, tak ako boli žalobkyňou predložené, nie sú spotrebiteľom podpísané.

14. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť odvodzovala z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

15. Dovolateľka zastávala názor, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nakoľko ju v spore nepovažoval za aktívne vecne legitimovanú, pričom poukázala na rozhodnutie

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/9/2019 z 27. mája 2020 a podľa jej názoru riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, predvídateľnosť rozhodnutia, zákaz svojvoľného postupu súdu, ako súčasť obsahu základného práva na spravodlivý proces, boli porušené.

16. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadрила.

17. Dovolací súd rozhodnutím sp.zn. 1Cdo/104/2022 zo dňa 30.01.2024 rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. XXXXXX/X/XXXX – XXX zo dňa 16.12.2021 zrušil, a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

18. Dovolací súd konštatoval, že z výroku rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Podstata odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je uvedená v bodoch 15. a 16. odôvodnenia rozsudku. Odvolací súd mal rovnako ako okresný súd za to, že nemohlo dôjsť k zosplatneniu celého úveru a ani k postúpeniu pohľadávky na žalobkyňu nakoľko zosplatnenie nebolo dojednané v zmluve ale v obchodných podmienkach na ktoré zmluva odkazovala, hoci okresný súd pripustil zmenu na strane žalobkyne z A. D., E. na dovolateľku.

19. Následne dovolací súd konštatoval, že v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu úplne absentuje vysporiadanie sa so skutkovou a právnou argumentáciou žalobkyne bez ohľadu na bod 15. a 16. odôvodnenia, v ktorom žalobkyňa poukázala na jednak nelogickosť pripustenia žalobkyne do sporu namiesto pôvodnej žalobkyne, pričom podstatou bolo, že k postúpeniu pohľadávky nedošlo a absencie odôvodnenia rozsudku vo vzťahu k rozhodnutiu SD EÚ vo veci Home Credit C-42/15. Podľa dovolacieho súdu rozhodnutie SD EÚ vo veci Home Credit C-42/15 spoločne s rozhodnutím NS SR 4Cdo/9/2019 z 27. mája 2020 bolo vo veci potrebné vziať do úvahy a to najmä body 12. až 14. (12. Podľa ústavne konformného výkladu je preferovaná platnosť pred neplatnosťou právneho úkonu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 242/07). Preto aj v prejednávanej veci je potrebné uprednostniť výklad, ktorý rešpektuje vôľu zmluvných strán, pred výkladom, ktorý vedie absolútnej neplatnosti účastníkmi uzatvorenej zmluvy. Ak teda strany uzatvorili zmluvu, ktorej podstatné náležitosti sú v listine podpísanej obidvomi stranami určené výslovným odkazom na samostatnú listinu, ktorá nebola podpísaná, nespôsobuje to bez ďalšieho neplatnosť tejto zmluvy za podmienky, že ich prejav vôle bol dostatočne určitý a zmluvný konsenzus pokrýva aj tieto dojednania. Stačí, že zmluvné strany ju vyhlásia za súčasť zmluvy v podpísanom texte vlastnej zmluvy. 13. Dovolateľke tak možno prisvedčiť, že pri výklade ustanovenia § 75 ods. 4 zákona o bankách úverová zmluva a príloha patria k sebe (je jej súčasťou) a tvoria jeden celok. Súdny dvor Európskej únie v tejto súvislosti tiež judikoval, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky (podstatné náležitosti) musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči (porov. Home Credit Slovakia, C-42/15). 14. Pri analogickej aplikácii týchto záverov je zjavné, že právny názor nižších súdov bol nesprávny a skutočnosť, že podstatné náležitosti boli uvedené v prílohe, nemôže byť dôvodom neplatnosti úverovej zmluvy.

20. V tomto smere je možné prisvedčiť žalobkyňu, že potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu je v tomto smere nedostatočne odôvodnené a došlo teda k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. V nadväznosti na uvedenú vadu zmätočnosti, ktorú považoval dovolací súd za podstatnú, je potrebné poukázať na to, že skutočne je potrebné sa týmto argumentom venovať.

21. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušené rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 7Cdo/212/2014 a 8Cdo/130/2015).

22. Na základe uvedených skutočností dovolací súd dovolaniu žalobkyne vyhovel, rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP) s tým, že právny názor vyslovený v tomto rozhodnutí je preň záväzný (§ 455 CSP).

23. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vec vráti odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

24. Odvolací súd na základe podaného odvolania po zrušení svojho predchádzajúceho rozsudku dovolacím súdom znova preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

25. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať, nemusí byť pritom daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/78/05).

26. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu držiac sa inštrukcií vyslovených dovolacím súdom, nezistil v dostatočnom rozsahu skutkový stav a zo zistených skutočností prijal zatiaľ predčasný právny záver keď žalobu zamietol.

27. Podľa názoru dovolacieho súdu v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu úplne absentuje vyporiadanie sa so skutkovou a právnou argumentáciou žalobkyne, v ktorom žalobkyňa poukázala na jednak nelogickosť pripustenia žalobkyne do sporu namiesto pôvodnej žalobkyne, pričom podstatou bolo, že k postúpeniu pohľadávky nedošlo a absencie odôvodnenia rozsudku vo vzťahu k rozhodnutie SD EÚ vo veci Home Credit C – 42/15.

28. Podľa dovolacieho súdu z ktorého odvolací súd opäť cituje, rozhodnutie SD EÚ vo veci Home Credit C-42/15 spoločne s rozhodnutím NS SR 4Cdo/9/2019 z 27. mája 2020, bolo vo veci potrebné vziať do úvahy a to najmä body 12. až 14. (12. Podľa ústavne konformného výkladu je preferovaná platnosť pred neplatnosťou právneho úkonu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 242/07). Preto aj v prejednávanej veci je potrebné uprednostniť výklad, ktorý rešpektuje vôľu zmluvných strán, pred výkladom, ktorý vedie k absolútnej neplatnosti účastníkmi uzatvorenej zmluvy. Ak teda strany uzatvorili zmluvu, ktorej podstatné náležitosti sú v listine podpísanej obidvomi stranami určené výslovným odkazom na samostatnú listinu, ktorá nebola podpísaná, nespôsobuje to bez ďalšieho neplatnosť tejto zmluvy za podmienky, že ich prejav vôle bol dostatočne určitý a zmluvný konsenzus pokrýva aj tieto dojednania. Stačí, že zmluvné strany ju vyhlásia za súčasť zmluvy v podpísanom texte vlastnej zmluvy. 13. Dovolateľke tak možno prisvedčiť, že pri výklade ustanovenia § 75 ods. 4 zákona o bankách úverová zmluva a príloha patria k sebe (je jej súčasťou) a tvoria jeden celok. Súdnym dvor Európskej únie v tejto súvislosti tiež judikoval, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky (podstatné náležitosti) musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči (porov. Home Credit Slovakia, C-42/15). 14. Pri analogickej aplikácii týchto záverov je zjavné, že právny názor nižších súdov bol nesprávny a skutočnosť, že podstatné náležitosti boli uvedené v prílohe, nemôže byť dôvodom neplatnosti úverovej zmluvy.)

29. Odvolací súd sa vo svojom pôvodnom rozhodnutí priklonil k názoru súdu prvej inštancie. Jeho názor však bol vyvrátený dovolacím súdom, ktorý konštatoval, že rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a teda k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces došlo. Vo vzťahu k argumentom, ktorými sa mal odvolací súd zaoberať tak, ako to uvádza odvolací súd v bode 28. a 29. svojho odôvodnenia, odvolací súd uvádza, že týmito argumentami, ktoré považoval dovolací súd za podstatné sa nezaoberal dostatočne ani súd prvej inštancie. Preto odvolací súd mal za to, že bude účelné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle ust. § 391 CSP.

30. Úlohou súdu prvej inštancie bude preto znova vo veci konať v intenciách naznačených tak odvolacím ako aj dovolacím súdom. Následne vo veci znova rozhodnúť a samozrejme svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v ust. § 220 ods. 2 CSP tak, ako to uviedol i dovolací súd vo svojom rozhodnutí aj náležite odôvodniť.

31. Napriek názoru vyslovenému dovolacím súdom v tejto konkrétnej veci, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR sp.zn. 2Cdo/7/2021, z ktorého vyplýva, že súd pri posudzovaní návrhu na zmenu strany sporu podľa § 80 CSP, musí skúmať jeho podmienky, 1. či zmenu strany sporu navrhol oprávnený subjekt (žalobca), 2. či súhlasí s tým ten, kto mal vstúpiť na miesto žalobcu (ak sa ma nástupníctvo týkať strany žalovaného, táto podmienka odpadá, 3. či sa preukáže, či po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv, alebo povinnosti o ktorých sa koná. Otázkou či tvrdené právo (povinnosť, ktoré malo byť prevedené alebo ktoré malo prejsť na iného, tu skutočne je, alebo či na iného skutočne prešlo, alebo bolo prevedené, sa nezaobera, pretože sa týka už posúdenia veci samej, ku ktorému sa súd vyjadruje až v rozhodnutí vo veci samej. V závislosti od ne/splnenia týchto podmienok súd ne/pripustí návrh na zmenu strany sporu až po právoplatnosti rozhodnutia o pripustení zmeny strany sporu, pristúpi k posudzovaniu vecnej legitímácie (pasívnej, aktívnej), pretože táto môže byť závislá od výsledku posúdenia návrhu na zmenu strany konania (pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 5Cdo/248/2012).

32. Súdnou praxou reprezentovanou rozhodnutiami NS SR, napríklad sp.zn. 5Cdo/248/2012, 7Cdo/587/2014, ktoré prešlo aj testom ústavnosti (uznesenie ÚS SR sp.zn. II.ÚS 788/2015, sp.zn. 4Cdo/195/2015, 1Cdo/163/2017, 2Cdo/62/2020), bolo ustálené, že súd rozhodujúci o súhlase so zmenou musí posúdiť, či žalobca preukázal prechod alebo prevod práv a povinností, avšak pre účely tohto rozhodnutia stačí preukázanie, že nastala (formálno-právna) skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prechod alebo prevod práv a povinností. Súd v tomto štádiu preto nie je oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy. To znamená, že nie je jeho úlohou prechod alebo prevod práv a povinností posúdiť podľa hmotného práva v rozsahu zodpovedajúcom možnému záveru pre rozhodnutie vo veci samej (posúdiť, či podľa hmotného práva skutočne k prechodu alebo k prevodu práv a povinností došlo. Uvedené závery sú plne opodstatnené aj vo vzťahu k ust. § 80 ods. 1, 2 CSP (rozhodnutie NS SR sp.zn. 1Cdo/163/2017). Preto bude účelné, aby sa s týmito rôznymi právnymi názormi súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zaoberal.

33. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhradách náhrade všetkých trov konania (§ 396 ods. 3 CSP). Teda trov odvolacích i dovolacích.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).